

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M.**, nar. X. v obci D. naposledy bytom v zahraničí: D. zast. JUDr. Z., Liga za ľudské práva, Hurbanovo nám. 5, Bratislava, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU-153-11/PO-Ž/2009 zo dňa 26. mája 2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 21/2009-54 zo dňa 2. októbra 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Saz 21/2009-54 zo dňa 2. októbra 2009 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-153-11/PO-Ž/2009 zo dňa 26. mája 2009, ktorým odporca podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území SR a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského

súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľa a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ svoje tvrdenie, že odporca nesprávne odôvodnil svoje rozhodnutie ničím nepodložil a uvádzal len skutočnosti odporcovi známe.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd sa jeho námietkami vznesenými v opravnom prostriedku nezaoberal. Poukázal na to, že v opravnom prostriedku namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu pre nedostatok dôvodov a rozpor medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia.

Uviedol, že dôvodom jeho žiadosti o azyl bola obava o život a bezpečnosť z dôvodu sporu o pozemok. V rámci pozemkového sporu bol zabitý jeho otec a samotnému navrhovateľovi sa vyhrážali zabitím, ak neprestane hospodáriť na sporných pozemkoch. Keď sa situácia vyhrotila, navrhovateľ sa rozhodol v snahe ochrániť si svoj život odcestovať do Európy a požiadať o azyl.

Podľa navrhovateľa mal odporca preskúmať jeho žiadosť o azyl z hľadiska toho, či je možné túto obavu podriaďiť pod § 8 alebo § 13a zákona o azyle, teda či spĺňa znaky prenasledovania alebo vážneho bezprávia a zároveň, či sú dôvody navrhovateľových obáv totožné s dôvodmi, pre ktoré môže byť udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana. Všetky tieto argumenty navrhovateľ uviedol v opravnom prostriedku, avšak krajský súd sa k nim v odôvodnení rozsudku nevyjadril, čo navrhovateľ považuje za vážne porušenie jeho práv a odňatie možnosti konať pred súdom.

Navrhovateľ namietal, že napriek tomu, že v opravnom prostriedku poukázal aj na informácie o Pakistane najmä na všeobecne nepriaznivú situáciu pre civilné obyvateľstvo v dôsledku bojov s Talibanom v regióne Svát a v dôsledku množiacich sa teroristických útokov v krajine, s ktorými si domáce bezpečnostné sily nevedia poradiť, krajský súd sa týmito informáciami nezaoberal a v odôvodnení rozsudku sa s nimi žiadnym spôsobom nevysporiadal.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie alternatívne navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhla zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. februára 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu č. ČAS: MU-153-11/PO-Ž/2009 zo dňa 26. mája 2009, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 250i ods.1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Úlohou krajského súdu bolo v danej veci preskúmať rozhodnutie odporcu v rozsahu dôvodov uvedených v opravnom prostriedku (§250j ods. 1OSP). Konanie v správnom súdnictve je totiž ovládané dispozičnou zásadou, znamenajúcou, že súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len v medziach a v rozsahu určenom v opravnom prostriedku.

Z opravného prostriedku musí byť zrejmé v ktorých častiach a z akej stránky má súd napadnuté rozhodnutie skúmať, a to aj s poukazom na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona (procesného, resp. hmotného).

Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP (použitie ktorého v konaní podľa 3. hlavy vyplýva z ust. § 250 1 ods. 2 OSP) vyplýva, že navrhovateľ je povinný ním videné dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia explicitne v opravnom prostriedku uviesť a vymedziť tak rozsah súdnej kontroly rozhodnutia správneho orgánu. Tieto jednotlivé tvrdenia tvoria vlastnú podstatu bodov opravného prostriedku, ktorými je súd viazaný.

Z opravného prostriedku navrhovateľa vyplynulo, že navrhovateľ jasne a zrozumiteľne uviedol, v čom vidí nesprávnosť a z toho plynúcu nezákonnosť rozhodnutia odporcu. Poukázal na nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia odporcu s poukazom na to, že rozhodnutie odporcu považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Podľa navrhovateľa v danom prípade neboli splnené podmienky pre zamietnutie jeho žiadosti ako zjavne neopodstatnenej, nakoľko žiadosť mohla byť zamietnutá len ak by ju odôvodňoval skutočnosťami inými ako je opodstatnená obava z prenasledovania (§ 8 zákona o azyle) alebo z vážneho bezprávia (§13a zákona o azyle), napríklad dôvodmi ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok.

Navrhovateľ však v opravnom prostriedku zdôraznil, že ako dôvod žiadosti uviedol obavu o svoj život a bezpečnosť z dôvodu sporu o pozemok.

Z uvedeného dôvodu, keďže konkrétne uviedol, že sa obáva o svoj život a bezpečnosť, odporca podľa neho nemohol zamietnuť žiadosť o azyl ako zjavne neopodstatnenú, ale mal ju posúdiť z hľadiska toho, či je možné túto obavu podriadiť pod § 8 zákona o azyle a lebo § 13a zákona o azyle.

Navrhovateľ ďalej v opravnom prostriedku namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odporcu je zjavne v rozpore s výrokom, odporca totiž odôvodňuje svoje rozhodnutie, akoby odôvodňoval rozhodnutie o neudelení azylu, pretože argumentuje tým, že ním prezentované obavy nedosahujú úroveň prenasledovania a nepôsobia dôveryhodne a tiež, že mohol využiť vnútroštátnu ochranu. Ide teda podľa navrhovateľa prevažne o odôvodnenie výroku, prečo nespĺňa podmienky pre udelenie azylu.

Navrhovateľ namietal tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov z hľadiska zamietnutia jeho žiadosti ako zjavne neopodstatnenej vo vzťahu k doplnkovej ochrane.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku poukázal na správy o krajine pôvodu, s odkazom na zdroje informácií, ktoré podľa neho potvrdzujú zlú bezpečnostnú situáciu v krajine jeho pôvodu. Poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora zo dňa 17.2.2009 v prípade Elgafaji, kde súd vyslovil záväzné právne stanovisko k otázke výkladu čl. 15c smernice Rady 2004/83/EC z 29.4.2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu a obsah poskytnutej ochrany, ktoré bolo do zákona o azyle transponované v platnom znení § 2 písm. f/ bod 3/ zákona o azyle.

Vzhľadom na závažnosť rozsudku ESD (ohľadne výkladu smernice), mal v konaní postupovať aj odporca a posúdiť jeho žiadosť o azyl aj z pohľadu, či kritická situácia a humanitárna kríza v Pakistane neodôvodňuje poskytnutie doplnkovej ochrany.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd považoval skutkové zistenia správneho orgánu za správne vrátane právneho názoru odporcu o splnení podmienok pre vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o azyl ako zjavne neopodstatnenej.

Nebolo možné súhlasiť s názorom krajského súdu, že navrhovateľ svoje tvrdenie, že odporca nesprávne odôvodnil svoje rozhodnutie ničím nepodložil a uvádzal len skutočnosti odporcovi známe.

V rozhodnutí krajského soudu absentuje vyhodnocení námietok navrhovateľa v súvislosti s namietanou nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odporcu pre nedostatok dôvodov a rozpor medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia, keď navrhovateľ namietal, že odôvodnenie rozhodnutia odporcu je zjavne v rozpore s výrokom. Navrhovateľ tiež namietal, že odporca odôvodňuje svoje rozhodnutie, akoby odôvodňoval rozhodnutie o neudelení azylu, pretože argumentuje tým, že ním prezentované obavy nedosahujú úroveň prenasledovania a nepôsobia dôveryhodne a tiež, že mohol využiť vnútroštátnu ochranu.

Týmito námietkami navrhovateľa explicitne vyjadrenými v opravnom prostriedku sa krajský súd vôbec nezaoberal, zo strany krajského soudu krajského soudu zostali nepovšimnuté.

Rozsudok krajského soudu tak nereagoval na podstatné námietky navrhovateľa pričom nie je z jeho odôvodnenia zrejmé, ako sa s námietkami navrhovateľa vysporiadal a ako dospel k záveru o zákonnosti a správnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, preto je rozhodnutie krajského soudu nielenže nepresvedčivé, ale z pohľadu prieskumu rozsudku krajského soudu nepreskúmateľné.

Uvedený záver krajského soudu o zákonnosti napadnutého rozhodnutia totiž nevyplýva nič o správnosti postupu krajského soudu pri jeho hodnotení dostatočnosti skutkových podkladov najmä s poukazom na vznesené námietky navrhovateľa, ktoré podľa názoru odvolacieho soudu zostali zo strany krajského soudu nepovšimnuté.

Krajský súd bol totiž viazaný rozsahom dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku a nič mu nebránilo v tom, aby aproboval skutkové zistenia, z ktorých vychádzal odporca. Z ustanovenia § 250i ods. 1 OSP síce nevyplýva povinnosť soudu vykonať navrhované dôkazy, z rozhodnutia soudu však musí byť zrejmé, ako sa s takýmto návrhom účastníka konania na vykonanie dôkazov vysporiadal a prečo vykonanie navrhovaného dôkazu nepovažoval za potrebné.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu najmä z hľadiska závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení učinенých

správnym orgánom a ak pri tom zistí skutkové či procesné právne nedostatky, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie či doplnenie, resp. zväži, či tak učiní sám.

Týmto požiadavkám, však postup krajského súdu v predmetnej veci nezodpovedá.

V danom prípade bol krajský súd viazaný rozsahom a dôvodmi opravného prostriedku, a pri dodržaní tejto zákonnej zásady sa mal týmito dôvodmi zaoberať a zaujať k nim stanovisko, najmä z toho pohľadu, či uvedené námietky sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o správnosti skutkových zistení a z toho plynúcu namietanú nezákonnosť rozhodnutia odporcu.

V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti Uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, v ktorom ústavný súd uviedol, že v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva odpoveď na otázky nastolené navrhovateľom, a to na namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu pre nedostatok dôvodov a rozpor medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia, pričom odvolací súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu .

Podľa § 212 ods. 3 OSP na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 212 ods. 4 OSP odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aj keď sa navrhuje zmena, a naopak.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa uvedenými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku nezaoberal, odňal navrhovateľovi možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom.

Na základe uvedeného odvolací súd podľa citovaných ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s tým, že úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude sa týmito námietkami podrobne zaoberať.

O trovách odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol, pretože o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 23. februára 2010

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová